

var den rigtige Fremgangsmaade. Det er meget rigtigt, at i Eftersommeren forhandlede der med mig af Vekselerer Schiøler om Muligheden af et indenlandsk Laan, idet han navnlig mente, at de betydelige Midler, Rederierne havde indestaaende i Bankerne, kunde anvendes til et saadant Laan. Jeg tror nu ikke, det kunde have ladet sig gøre, for Rederierne tænkte den Gang paa — saaledes som det ogsaa var Forudsætningen for f. Eks. Krigsforsikrings-Erstatningens Udbetaling o. s. v. — at anvende disse Midler til at retablere og udvide den danske Handelsflaade. Men rent bortset fra, om det havde været muligt eller ikke, er det i alt Fald ganske givet, at fra det Øjeblik, da man kunde vide, at Erstatningssummen vilde blive meget betydelig, at denne Erstatningssum skulde erlægges i Dollarvaluta og skulde erlægges inden Aarets Udgang, vilde det have været halsløs Gerning at optage et indenlandsk Laan, hvorfor der skulde have været købt amerikanske Dollars. Dollarkursen var den Dag, jeg forelagde Loven her i Folketinget, 719; den var i Gaar 570. Det vil ses, at Kursen den Gang var betydelig højere end nu, og den var i rask Stigning lige til den 9. November, da den naaede sit Maximum, 768. Derefter faldt den, ikke mindst under Hensyn til det Laan, der nu var sikret.

Jeg vil spørge, hvad man tror — den Gang behøvede man slet ikke at spørge, hvad man troede —, at Følgen vilde være blevet af, at man havde optaget et indenlandsk Laan, som ganske sikkert var blevet et meget dyrt Laan, for derfor at købe amerikansk Valuta til at udbetale Erstatningssummen med. Følgen var blevet en fuldstændig Déroute for Kronen, som alle Mennesker indsaa den Gang, og som Valutakommissionen ganske enstemmigt erklærede vilde blive Følgen. Men nu tror man bagfter, efter at disse Forhold er glemte, eller man tror, de er glemte, at kunne kaste en Smule giftig Mistænkeliggørelse ud ved at sige: Ja, Glückstadt var saa ivrig for disse Laan, for, at de skulde være amerikanske, og hvorfor gik Finansministeren ind derpaa, ja, derom kan jo enhver tænke sit! Det er ikke nogen særdeles nobel Tankegang, men Folks Tankegang er jo saa forskellig.

Det andet Spørgsmaal er saa, om dette Laan var dyrere, end det behøvede at være. Ogsaa dette maa besvares med et ubetinget Nej. Amerika var den Gang, som jeg ogsaa fremhævede ved Laaneforslagets Fremlæggelse, praktisk talt det eneste Laane-

marked for saa store Laan, men ogsaa dér var Forholdene saa anspændte, at selv de fineste amerikanske, vel at mærke indenlandske, Sikkerheder anbragtes til en effektiv Rente, som var omkring 10 pCt. Flere europæiske Lande ønskede den Gang at stifte Laan, det var ikke blot i Danmark, man bejlede til det amerikanske Laanemarked, det var en europæisk Situation, at man overalt ansaa det for nødvendigt fra Amerika, dette Land, som bugnede af guld-vægtige Penge, at skaffe sig Forstærkning til Genopbyggelse af Næringslivet efter de Tab, som Krigen havde bragt. Men det var langt fra alle Lande, som kunde opnaa Laan i Amerika, og det fremhævedes den Gang fra flere Sider, at det var den særlige Position, som Glückstadt indtog under Forhandlingerne om Erstatningssummen, og den nære Forbindelse, han som Medlem af Folkeforbundets Finanskommité havde med ledende Finansmænd, der bidrog til, at han kunde negociere Laanet paa saa relativt fordelagtige Vilkaar, som det var. Der var tre Lande foruden os, der fik Laan, mange fik Afslag. Disse tre Lande var Svejts, Frankrig og Norge. Det var alle Laan af samme Type, 8 pCt.s Laan ligesom vort, og det var paa Vilkaar, som i alt Fa'd ikke var gunstigere end for vort Laan. Derfor var ogsaa Modtagelsen baade i Pressen og her paa Rigsdagen ganske enstemmig. Man beklagede naturligvis, at det var nødvendigt at optage saa stort et Laan, man beklagede de dyre Vilkaar, som den finansielle Situation paa Verdensmarkedet paalagde, men der var fuld Enstemmighed om, at bedre Betingelser lod sig ikke opnaa, at det var nødvendigt at stifte Laanet, og at det var nødvendigt at stifte det i Amerika. Det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen sagde, idet han henholdt sig til de Udtalelser, som Venstres Ordfører, den nuværende højtærede Forsvarsminister, var fremkommet med, og hvori Venstres Ordfører netop pointerede de Ting, jeg her har sagt, i en ganske kort Tale, som jeg kan citere in extenso: „Idet jeg væsentlig kan slutte mig til de Udtalelser, der fremkom fra Venstres Ordførers Side, kan ogsaa jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme.“ Ogsaa de øvrige Ordførere anbefalede det uden at gøre nogen som helst Indvending mod Laanets Nødvendighed og mod, at det optoges i Amerika, og anerkendende, at Betingelserne ikke var ugunstigere end de Betingelser, der blev budt selv de solideste Lande, der optraadte paa Laanemarkedet i Amerika den Gang. Det ærede Medlem